

Samandrag for parallelle sesjonar

Innhald

Parallelle sesjonar – ein oversikt.....	2
Spor 1 – Musikkterapi og eldrehelse.....	3
Musikkollektivet for seniorer	3
Demens, språk og musikk: foreløpige resultater fra en scoping review.....	4
«Memory for Music»: Kan personer med Alzheimers sykdom lære nye låter?	5
Spor 2 – Musikkterapi i spesialisthelsetenesta	6
Etablering av musikkterapi på sikkerhetspsykiatrisk seksjon	6
BUKetten – et ansattkor for bedre arbeidsmiljø på sjukehus.....	7
Samspel på tvers. Erfaringar frå gruppetilbod i musikkterapi	8
Spor 3 – FALCO-prosjektet (musikkterapi og rus)	9
Musikkterapi og avhengighet: kan musikk påvirke russug?	9
Muligheter og utfordringer ved brukermedvirkning i forskningsprosjektet FALCO.....	10
Med en rekke roller: Et refleksivt innspill om å handle etisk i offentligheten.....	11
Spor 4 – Refleksjonar.....	12
Songsirklar	12
Musikkterapi i pedagogiske kontekster – hva slags forskning trenger vi?	13
Utvikling av musikkterapi som folkehelsetiltak i Agder	14
Spor 5 – Møteplass.....	15
13.00-13.25 Barn og unges oppvekst.....	15
13.35-14.00 Psykisk helse- og rustenester.....	15
14.10-14.35 Eldrehelse.....	15

Parallelle sesjoner – ein oversikt

Spor 1-4:

- 3 presentasjonar pr. spor, 20 minutt pr. presentasjon + 5 minutt spørsmål, 10 minutt til å flytte seg mellom rom.
- Ligg nokre minutt i gåavstand frå Mimes Brønn.

Spor 5:

- Møteplass i Fyrrommet: uformell samtale og diskusjon for dei som ønskjer, fordelt på 3 fagfelt.

Sjangrar: (P)=presentasjon av praksis, (F)=presentasjon av forskning, (E)=presentasjon basert på erfaringskompetanse, (I)=innspel til refleksjon og diskusjon.

	13.00-13.25	13.35-14.00	14.10-14.35
Spor 1 Aud 3 MT og eldrehelse	(P) <i>Musikkollektivet for seniorer</i> Stedje & Midtgaard Jensen	(F) <i>Demens, språk og musikk: foreløpige resultater fra en scoping review</i> Stedje, van Doorn & Kvamme	(F) « <i>Memory for Music</i> »: <i>Kan personer med Alzheimers sykdom lære nye låter?</i> Langeland, Gold, Gretsegger & Pfabigan
Spor 2 Aud 5 MT i spesialist- helsetenesta	(P) <i>Etablering av musikkterapi på sikkerhetspsykiatrisk seksjon</i> Kvisterud Hole	(F/E) <i>BUKetten – et ansattkor for bedre arbeidsmiljø på sjukehus</i> Gundersen & Lindvall	(P) <i>Samspel på tvers. Erfaringar frå gruppetilbod i musikkterapi</i> Klyve & Barsnes
Spor 3 Aud 9 FALCO- prosjektet (MT og rus)	(F) <i>Musikkterapi og avhengighet: kan musikk påvirke russug?</i> Savinova	(F/E) <i>Muligheter og utfordringer ved brukermedvirkning i forskningsprosjektet FALCO</i> Tuastad, Malerbakken, Dybdahl, Johansen & Sommerbakk	(I) <i>Med en rekke roller: Et refleksivt innspill om å handle etisk i offentligheten</i> Andersen
Spor 4 Aud 10 Refleksjonar	(F/E/Film) <i>Songsirklar</i> Tuastad, Lydvo & Sæle	(I) <i>Musikkterapi i pedagogiske kontekster - hva slags forskning trenger vi?</i> Metell, Karette, Fjelde & Enge	(P) <i>Utvikling av musikkterapi som folkehelseiltak i Agder</i> Bjotveit & Stenfeldt-Nilsen
Spor 5 Fyrrommet Møteplass	<i>Barn og unges oppvekst</i>	<i>Psykisk helse- og rustenester</i>	<i>Eldrehelse</i>

Spor 1 – Musikkterapi og eldrehelse

Musikkollektivet for seniorer

(P) Presentasjon av praksiserfaringer

13.00-13.25, Spor 1: Auditorium 3

Foredragsholdere

Kristi Stedje, Norges musikkhøgskole, kristi.stedje@nmh.no

Therese Midtgaard Jensen, Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold

Sammendrag

Musikkollektivet er et prosjekt som har utviklet en modell for, og gjennomfører, et lavterskeltilbud til seniorer som har felles interesse for musikk. Musikkollektivet er et åpent, ukentlig tilbud til seniorer som har interesse for musikk og ønsker å treffe andre med samme interesse. De som kommer bestemmer fokusområder og hvilken retning aktiviteten kan ta. To musikkterapeuter utviklet konseptet og startet opp tilbudet høsten 2024.

Tilbudet samler rundt 20 personer mellom ca. 55 og 85 år ukentlig, 30-40 personer bruker tilbudet totalt. Et overordnet mål for prosjektet er å kunne bidra til å motvirke ensomhet og passivitet gjennom å skape en møteplass med meningsfulle aktiviteter og menneskemøter. Flere uttrykker at de setter pris på fellesskapet og at dette er et godt sted å komme, også når livet er vanskelig. Noen forteller at de hadde vært mer ensomme dersom de ikke hadde hatt dette fellesskapet. Det har blitt utviklet nye bekjentskap og vennskap. Noen har tatt opp igjen tidligere musikkutøvelse, eksempelvis øve på piano, spille i band eller synge flerstemt sang. Andre opplever det å utøve musikk for første gang i livet, og forteller at det gir dem glede.

I presentasjonen vil vi legge frem erfaringer i form av historier fra brukerne selv og foreløpige resultater fra følgeforskningen. Vi vil diskutere om og hvordan et slikt åpent musikktilbud kan forebygge og motvirke ensomhet gjennom å være en sosial møteplass på tvers av bakgrunn og alder, der et samarbeid mellom profesjonelle musikkterapeuter, frivillige og deltakerne selv står sentralt for å utforme tilbudet.

Demens, språk og musikk: foreløpige resultater fra en scoping review

(F) Presentasjon av forskning

13.35-14.00, Spor 1: Auditorium 3

Foredragsholdere

Kristi Stedje, Norges musikkhøgskole, kristi.stedje@nmh.no

Beatrix van Doorn, Norges musikkhøgskole

Tone Sæther Kvamme, Norges musikkhøgskole

Sammendrag

Utfordringer med språk er et vanlig symptom ved demens. Ulike diagnoser gir ulike utfordringer knyttet til verbalspråk, men både Alzheimers sykdom, frontallappsdemens, demens med Lewylegemer og vaskulær demens kan gi utfordringer med språklig kommunikasjon og samtale (Banovic, et al., 2018).

Musikkterapi er i noen grad utforsket som intervensjon med fokus på språkfunksjon ved Alzheimers demens og frontotemporal afasi, og resultatene antyder bedring i ordforråd og ordflyt i tale, samt økt aktivitet i samtale, ved ulike former for musikkintervensjoner og musikkterapi. (Spinosa et al., 2022; Dassa & Amir, 2021). En oversikt over relevant effektforskning og kvalitativ forskning, samt klinisk-metodisk tilnærming, mangler i litteraturen.

Med denne presentasjonen vil vi legge fram foreløpige resultater fra en scoping review om demens, språk og musikk, med problemstillingene:

a. Hva sier eksisterende forskningslitteratur om effekter av musikkterapi- og musikktiltak for verbalspråklig funksjon hos personer med demens?

b. Hva sier eksisterende forsknings- og faglitteratur om mål, klinisk metode og erfaring fra musikkterapi og andre musikktiltak som fokuserer på språk hos personer med demens?

Vi har mottatt forskningsstøtte fra Polyfon i 2024 for gjennomføring av denne studien, og den er del av forarbeidet til et planlagt, større prosjekt om demens, språk og musikk. Resultatene er ikke publisert når konferansen foregår, det er derfor viktig å presisere at funnene vi presenterer er foreløpige og ikke fullstendige.

Referanser

Banovic, S., Zunic, L. J., & Sinanovic, O. (2018). Communication Difficulties as a Result of Dementia. *Mater Sociomed*, 30(3), 221-224. <https://doi.org/10.5455/msm.2018.30.221-224>

Dassa, A., & Amir, D. (2021). The impact of singing on the language abilities of people with moderate to severe-stage Alzheimer's disease. *Music and medicine*, 13(3). <https://doi.org/10.47513/mmd.v13i3.817>

Spinosa, V., Vitulli, A., Logroscino, G., & Brattico, E. (2022). A Review on Music Interventions for Frontotemporal Aphasia and a Proposal for Alternative Treatments. *Biomedicines*, 11(1). <https://doi.org/10.3390/biomedicines11010084>

«Memory for Music»: Kan personer med Alzheimers sykdom lære nye låter?

(F) Presentasjon av forskning

14.10-14.35, Spor 1: Auditorium 3

Foredragsholdere

Elias Langeland, GAMUT, NORCE Norwegian Research Centre, elil@norce-research.no

Christian Gold, GAMUT, NORCE Norwegian Research Centre

Monika Geretsegger, GAMUT, NORCE Norwegian Research Centre

Daniela Pfabigan, Institutt for biologisk og medisinsk psykologi, Universitetet i Bergen

Sammendrag

Introduksjon: Memory for Music er et pågående kvantitativt forskningsprosjekt som undersøker effekten av musikktimer på kognisjon hos personer med Alzheimers sykdom. Prosjektet involverer forskere med bakgrunn i musikkterapi, psykologi, og nevrovitenskap, og bidrar til kunnskap på tvers av faglige disipliner. Metode: I prosjektet brukes et «crossover-design» hvor hver deltaker får oppleve to ulike nivåer av en musikkintervensjon, som varer i fem måneder hver, med to måneders pause imellom. Nivåene er to musikktimer per uke eller en musikktime per måned, hvor deltakerne får opplæring i sanger som er komponert for prosjektet. Utfallsmålene i studien er elektroencefalografi (EEG) og Alzheimer's Disease Assessment Scale-Cognitive Subscale (ADAS-Cog), en kognitiv test. Ved EEG-undersøkelsene vil deltakerne høre sangene de lærer i musikktimene, men noen toner vil bryte med melodien de har lært, men være i riktig toneart. Vi forventer en reaksjon rundt 400 millisekunder etter feiltoneene dersom deltakeren husker låten. Resultater: Vi har skrevet 20 låter og målt EEG-respons hos 14 deltakere i mai 2025. På presentasjonen vil vi fokusere på kvalitetskontroll av EEG-data og hva den forteller oss (f.eks. om hjemmebasert gjennomføring av testene). Diskusjon: Ved å undersøke virkningen av musikkintervensjonen med EEG og ADAS-Cog undersøker vi i hvilken grad personer med Alzheimers sykdom kan lære nye sanger, og hvordan musikk-læring påvirker deres kognisjon. Ved å måle hjernens reaksjoner på feiltoner i riktig toneart kan vi regne med at reaksjonene kommer av at melodien de hører bryter med melodien de har lært, og ikke av at tonearten brytes og det høres «surt» ut.

Referanser

- Calma-Roddin, N., & Drury, J. E. (2020). Music, Language, and The N400: ERP Interference Patterns Across Cognitive Domains. *Scientific Reports*, 10(1), 11222. <https://doi.org/10.1038/s41598-020-66732-0>
- Lichtensztein, M., Cui, A.-X., Geretsegger, M., Lundervold, A. J., Koelsch, S., Pfabigan, D. M., Assmus, J., Langeland, E., Tabernig, C., Skogseth, R. E., & Gold, C. (2024). *Memory for Music (M4M) protocol for an international randomized controlled trial: Effects of individual intensive musical training based on singing in non-musicians with Alzheimer's disease* (p. 2024.09.25.24313991). medRxiv. <https://doi.org/10.1101/2024.09.25.24313991>
- Miranda, R. A., & Ullman, M. T. (2007). Double dissociation between rules and memory in music: An event-related potential study. *NeuroImage*, 38(2), 331–345. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2007.07.034>

Spor 2 – Musikkterapi I spesialisthelsetenesta

Etablering av musikkterapi på sikkerhetspsykiatrisk seksjon

(P) Presentasjon av praksiserfaringer

13.00-13.25, Spor 2: Auditorium 5

Foredragsholder

Gry-Svanhild Kvisterud Hole, Sykehuset Telemark HF, grkhol@sthf.no

Sammendrag

Psykisk helsevern har sett en økning i musikkterapitilbudet de siste ti årene (Stige, 2025). Av det som finnes av dokumentasjon, og det meg erfart fra nettverk og praksis, er det svært få eller ingen musikkterapeuter i sikkerhetspsykiatri. Sykehuset Telemark er kanskje unntaket, som dette praksisperspektivet gjerne vil utdype. Sikkerhetspsykiatri behandler pasienter med alvorlig psykisk lidelse og høy risiko for voldsatferd, der mange – men ikke alle – har en dom til behandling (Sifer, 2023; Rosenquist, 2024). Det har de siste årene vært en økende pågang av pasienter i sikkerhetspsykiatrien. Det fremstår derfor relevant å utforske om dette feltet kan og bør få en styrket satsning på musikkterapi flere steder. I 2024 lyste Sykehuset Telemark ut fast stilling til musikkterapeut ved deres seksjon for sikkerhetspsykiatri, i påvente av at kapasiteten skulle øke med nesten dobbelt så mange senger i 2025.

Flere kollegaer jobber på tvers av seksjonen og Skien Fengsel, og forbereder nå åpningen av Nasjonal forsterket fellesskapsavdeling (NFFA), der spesialisthelsetjenesten vil gi helsehjelp i samarbeid med, og i fengselet. Musikkterapi har blitt en integrert del av det tverrfaglige tilbudet på seksjonen, og vil også bli et tilbud i NFFA. Denne praksisbeskrivelsen vil se på det første året med etablering av musikkterapi på seksjonen for sikkerhetspsykiatri, der musikkterapeuten tilfeldigvis også er nyutdannet. Dersom det blir mulig, vil praksiserfaringene også inneholde et førsteinntrykk fra oppstart i NFFA, som har planlagt åpningsdato 1/9.

Musikkterapien befinner seg her på tvers av ulike sikkerhetstiltak, faggrupper, utfordringer og ressurser, og ikke minst – forskjellige mennesker.

Referanser

Rosenquist, R. (2024). *Mitt liv, mitt fag*. Tung Psykiatri. Kagge forlag.

Sifer. (2023). Overordnet plan for sikkerhetspsykiatri og domfelte pasienter. Hentet fra <https://sifer.no/wp-content/uploads/2023/09/07.09.2023-Overordnet-plan-for-sikkerhetspsykiatri-....pdf>

Stige, B. (2025). Vi må bu oss på kraftig vekst. *Tidsskriftet Musikkterapi*. Hentet fra <https://www.tidsskriftetmusikkterapi.no/innspill/2025/5/14/-vi-maa-bu-oss-paa-kraftig-vekst>

BUKetten – et ansattkor for bedre arbeidsmiljø på sjukehus

(F/E) Presentasjon av forskning / Presentasjon basert på erfaringskompetanse

13.35-14.00, Spor 2: Auditorium 5

Foredragsholdere

Morten Gislerud Gundersen, Barne- og Ungdomsklinikken, Haukeland Universitetssjukehus,

Morten.gundersen.1999@gmail.com

Merethe Wolf Lindvall, Barne- og Ungdomsklinikken, Haukeland Universitetssjukehus

Sammendrag

Inspirert av den Australske musikkterapeuten Emma O'Brien sitt Scrub Choir startet vi BUKetten, et ansattkor ved Barne- og Ungdomsklinikken på Haukeland universitetssjukehus. Koret har fokus på ansatthelse og trivsel, og har nylig gjennomført en spørreundersøkelse som ser nærmere på (1) ansattes opplevelse av å delta i koret og (2) korets betydning for trivsel, arbeidsglede og samhold på arbeidsplassen. I dette foredraget vil vi presentere resultatene fra spørreundersøkelsen og diskutere disse i lyset av forskningsspørsmålene. Vi vil også reflektere rundt vår opplevelse av å drifte koret og hvordan andre kan tilrettelegge for denne typen aktivitet på andre arbeidsplasser.

Referanser

Clift, S., & Hancox, G. (2010). The significance of choral singing for sustaining psychological wellbeing: findings from a survey of choristers in England, Australia and Germany. *Journal of Applied Arts and Health*, 3(1), 79 – 96.

Eggebo, H. (2020) Kollektiv kvalitativ analyse. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 4(2), 106 – 122.

Robens, S., Monstadt, A., Hagen, A. & Ostermann, T. (2024). Effects of Choir Singing on Mental Health: Results of an Online Cross-sectional Study. *Journal of Voices*, 38(6), 1397 – 1406.

Samspel på tvers. Erfaringar frå gruppetilbod i musikkterapi

(P) Presentasjon av praksiserfaringar

14.10-14.35, Spor 2: Auditorium 5

Foredragshaldarar

Guro Parr Klyve, Klinikk psykisk helsevern for barn og unge, Haukeland universitetssjukehus,

guro.parr.klyve@helse-bergen.no

Anita Barsnes, Klinikk psykisk helsevern for barn og unge, Haukeland universitetssjukehus

Samandrag

Som musikkterapeutar på Klinikk psykisk helsevern for barn og unge på Haukeland universitetssjukehus har me erfart at det ofte ikkje er musikkterapitilbod for barna etter avslutta opphald på post. Det er få tilgjengelege musikkterapitilbod for denne målgruppa, både når det gjeld kommunale og polikliniske tilbod i spesialisthelsetenesta. Barn og unge har generelt sagt tydeleg ifrå om at den hjelpen og støtta dei treng for deira psykiske helse ikkje alltid er tilgjengeleg nok (Helse- og omsorgsdepartementet, 2018, prop. 121 S).

For tida er me to musikkterapeutar på klinikken, og fram til våren 2025 var ressursane våre fordelt mellom Psykoseteamet for ungdom, FACT Ung-teamet og Barne-, Ungdom- og Akuttposten. Med jamne mellomrom har me fått spørsmål frå poliklinikkane om å gje eit poliklinisk tilbod til barn og ungdom, men fram til no har me kun hatt mulegheit til dette i overgangsfasar når dei ulike postane eller teamene har avslutta sakene.

Hausten 2025 set me i gang med eit prøveprosjekt, der me skal starte opp musikkterapigrupper for ungdom i poliklinikk, der BUP-ane kan tilvise ungdommar dei tenker kunne hatt nytte av dette.

I dette innlegget ynskjer me å dele våre erfaringar frå fyrste runde av dette prosjektet. Me vil fortelje om planane som vart lagt, gjennomføringa av musikkgruppene, endringar som vart gjort og planar me har vidare for samspel på tvers av poliklinikkane.

Referansar

Helse- og omsorgsdepartementet, 2018. Opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019-2024), Prop. 121 S. Regjeringen. Prop. 121 S (2018–2019) - regjeringen.no

Spor 3 – FALCO-prosjektet (musikkterapi og rus)

Musikkterapi og avhengighet: kan musikk påvirke russug?

(F) Presentasjon av forskning

13.00-13.25, Spor 3: Auditorium 9

Foredragsholder

Alexandra Savinova, GAMUT, NORCE Norwegian Research Centre, asav@norce-research.no

Sammendrag

Introduksjon: Rusmiddellidelse er en kronisk og kompleks sykdom. Ifølge Verdens Helseorganisasjon var 2,6 millioner dødsfall i 2016 forårsaket av alkohol, mens 600 000 var knyttet til narkotiske stoffer. Musikkterapi er en behandlingsform for avhengighet anbefalt av Helsedirektoratet. Musikkterapi er forbundet med nedgang i russug, et av nøkkelsymptomene i rusmiddellidelse. FALCO-prosjektet er en pågående internasjonal studie som undersøker langtidseffekten av musikkterapi på avhengighetsgrad hos personer med rusmiddellidelse, der endring i russug er ett av delmålene.

Metode: Prosjektet er en internasjonal, longitudinell, randomisert studie som vil rekruttere 600 deltakere fra 7 land. Deltakerne vil bli delt inn i tre grupper: aktiv musikkgruppe, lyttegruppe og «uendret behandlingsplan». Data vil bli samlet inn gjennom spørreskjema.

Resultat: Prosjektet er enda i oppstartfasen, men i november forventer vi å få inn 15 deltakere, og vil ha innhentet spørreskjema-data som måler selvrapportert russug etter intervensjoner, samt selvrapportert russug tre måneder etter deltakerens oppstart.

Diskusjon: Ved å undersøke deltakernes russug både rett etter musikkterapi-timen, samt på generell basis innledningsvis og etter tre måneder, vil vi få et bilde på eventuelle endringer i russug, og om det er forskjell i russug rett etter terapitimen og generelt i samme tidsrom. Basert på tidligere studier som har vist at musikkterapi kan føre til reduksjon i russug, og at reduksjonen var større når musikkterapien varte i mer enn én enkelt økt, antas det at det vil være en nedgang i russug, og at nedgangen vil være større enn hos deltakerne som får «uendret behandlingsplan».

Referanser

World Health Organization. (2024). Global status report on alcohol and health and treatment of substance use disorders.

World Health Organization. <https://iris.who.int/handle/10665/377960>.

Helsedirektoratet. (2017). Nasjonal Faglig Retningslinje For Behandling og Rehabilitering av Rusmiddelproblemer og Avhengighet.

Ghetti, C., Chen, X. J., Brenner, A. K., Hakvoort, L. G., Lien, L., Fachner, J., & Gold, C. (2022). Music therapy for people with substance use disorders. *The Cochrane database of systematic reviews*, 5(5), CD012576.

<https://doi.org/10.1002/14651858.CD012576.pub3>

Muligheter og utfordringer ved brukermedvirkning i forskningsprosjektet FALCO

(F/E) Presentasjon av forskning / Presentasjon basert på erfaringskompetanse

13.35-14.00, Spor 3: Auditorium 9

Foredragsholdere

Lars Tuastad, GAMUT, Griegakademiet, Universitetet i Bergen, lars.tuastad@uib.no

Anne Malerbakken

Kenneth Dybdahl

Bjarte Johansen

Morten Sommerbakk

Sammendrag

FALCO – Fighting Addictions, improving Lives: Comprehensive drug rehabilitation with music, er et EU Horizon-finansiert forskningsprosjekt som har som mål å undersøke langtidseffekten av musikkterapi innen rusfeltet over en femårsperiode. Prosjektet involverer syv land (Norge, Østerrike, Polen, Spania, Italia, Sveits og Israel) og vil evaluere totalt 600 individer over 18 år med rusutfordringer, med fokus på deres bedring (recovery) og andre helserelaterte utfall. En sentral arbeidspakke handler om brukermedvirkning, der målet er å fasilitere meningsfullt brukerengasjement gjennom hele forskningsprosessen, fra planlegging til sluttprodukt. Oppgavene inkluderer å etablere et overordnet ekspert rådgivende organ (EAG) med representanter fra brukere, interessenter, forskere, praktikere og policy-eksperter, som skal gi innspill og råd til FALCO-prosjektet. I tillegg vil prosjektet støtte partnere i å etablere lokale rådgivende organ (LAGs) i de ulike deltakende landene, for å sikre bred representasjon m.h.t. kulturell bakgrunn, språk, samt for å tilpasse lokale forhold og være kultur-sensitive. I samarbeid med disse rådgivende organene vil man utvikle kurs for: 1) å jobbe som bruker med erfaringskompetanse i rusfeltet, 2) å delta i forskningsprosjekt som bruker med erfaringskompetanse (f.eks. bruker-til-bruker metodikk), og 3) å formidle og presentere på ulike arenaer (f.eks. på konferanser, tidsskrifter, o.l.). Det vil også bli etablert en dedikert nettside for brukere og interessenter som en del av FALCOs nettside. Presentasjonen vil fokusere på arbeidet som det norske LAG har gjort så langt, med utgangspunkt i problemstillingen: Hvilke muligheter og utfordringer er det når det gjelder brukermedvirkning i en stor internasjonal RCT som FALCO?

Referanser

- McCaffrey, T., Carr, C. E., Solli, H. P. P., Bent, C., Boyle, D., Dypvik, O.B., Dybdahl, K., Hayes, T., Hickling, L. M., Fernandez, J., Malerbakken, A., Ruddy, B., & Vågan, T. (2024). The Alliance for Recovery Research in Music Therapy. *Voices: A World Forum for Music Therapy*, 24(2). <https://doi.org/10.15845/voices.v24i2.3848>
- Skjeldal, E. (Ed.). (2021). *Kritiske perspektiver på brukermedvirkning*. Universitetsforlaget.
- Tuastad, L., Johansen, B., Østerholt, A. L., Nielsen, I., & McIvor, D. S. H. (2023). Being a person who plays in a band rather than being a person with a mental illness playing in a band: A qualitative study of stigma in the context of music therapy in mental health aftercare. *Nordic Journal of Music Therapy*, 32(2), 121–139. <https://doi.org/10.1080/08098131.2022.2075437>

Med en rekke roller: Et refleksivt innspill om å handle etisk i offentligheten

(I) Presentasjon av innspill

14.10-14.35, Spor 3: Auditorium 9

Foredragsholder

Gaute Kjølnér Andersen, Tidsskriftet Musikkterapi / Norges musikkhøgskole,

gaute.k.andersen@tidsskriftetmusikkterapi.no

Sammendrag

Dette innspillet reflekterer over etiske og profesjonelle dilemmaer som oppstår når fagpersoner og institusjoner innen musikkterapi utfordres til å ta offentlig stilling i betente spørsmål.

Utgangspunktet er den nylige offentlige debatten initiert av Tora Söderström Gadens åpne brev om FALCO-prosjektets samarbeid med israelske utdanningsinstitusjoner til NORCE, med svar fra Camilla Stoltenberg v/NORCE og GAMUT v/ Viggo Krüger. Alle ble publisert samme dag, 26.05.2025, i Tidsskriftet Musikkterapi hvor jeg er redaktør. I etterkant lanserte Gaden et opprop på sosiale medier, som hittil har samlet 200 fagpersoners underskrifter (29.06.2025). Innspillet blir essayistisk i sin form og vil bidra til å utforske spenningene mellom personlig overbevisning og faglig posisjonering, med etisk refleksjon som rammeverk. Jeg vil bidra til diskusjon omkring profesjonell integritet, rolleforståelse og den enkeltes ansvar i møte med krevende spørsmål: Hvilke hensyn må veies, hvilke verdier aktiveres og hvilke roller trer fram i møte med en beslutning om å signere eller ikke? Hva innebærer det å opptre profesjonelt i situasjoner der roller og etiske kompass ikke peker i samme retning? Hvordan kan små og internasjonale fagmiljø håndtere uenighet og ubehag på måter som styrker heller enn svekker det faglige fellesskapet? Hvor går grensen for samarbeid, på tvers av uenighet og motsetninger? Spørsmålene er sentrale for hvordan musikkterapien kan virke som helseressurs i samfunnet, og relevante for konferansetemaet "Musikk på tvers". Det inviteres til en åpen og reflekterende diskusjon om fagets evne til å navigere etiske utfordringer og samarbeide på tvers av fag, kompetanser og praksiser, samt ulike faglige og etiske tradisjoner.

Referanser

CREO. (2022). Yrkesetiske retningslinjer for musikkterapeuter. <https://creokultur.no/wp-content/uploads/2022/06/FS-28-03-22-Reviderte-yrkesetiske-retningslinjer-for-musikkterapeuter-2022-bokmal.pdf>

Hadley, S. (2023). When do We Grieve? Who do We Grieve?. *Voices: A World Forum for Music Therapy*, 23(3). <https://doi.org/10.15845/voices.v23i3.4055>

Trondalen, G. (2023). *Ethical Musicality*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003218524>

Spor 4 – Refleksjonar

Songsirklar

(F/E) Presentasjon av forskning / Presentasjon basert på erfaringskompetanse / Film
13.00-13.25, Spor 4: Auditorium 10

Foredragshaldarar

Lars Tuastad, GAMUT, Griegakademiet, Universitetet i Bergen, lars.tuastad@uib.no
Øystein Lydvo, Bjørgvin DPS, Haukeland universitetssjukehus
Eirik Aurlund Sæle, frilans filmskapar

Samandrag

Musikkterapeutane Lasse Tuastad og Øystein Lydvo hadde gleda av å ha musikkterapeutane Endre Furu og Grete Skarpeid som lærarar ved musikkterapistudiet på Sandane mot slutten av 90-talet. Endre og Grete forma og gav inspirasjon til Lasse og Øystein sin framtidige musikkterapipraksis der. I 2023 vart Endre og Grete tilfeldigvis innlagt samtidig ved ein rehabiliteringsklinikk i Bergen med alvorleg underliggende sjukdom. Lasse og Øystein besøkte dei på klinikken, der dei prata og spelte i saman. Med seg hadde dei musikkterapeut og kameramann Eirik Sæle. Frå 2000 til 2023 hadde Lasse og Øystein kun sporadisk kontakt med sine tidlegare lærarar. I tidsrommet hadde Endre og Grete gifta seg, stifta familie, gått i frå kvarandre, jobba og vorte uføretrygda. Lasse og Øystein hadde etablert seg som musikkterapeutar i Bergen, der Eirik Sæle utdanna seg til musikkterapeut med Lasse som lærar og Øystein som praksislærar. I møta på klinikken går desse fem inn og ut av forskjellige rollar; som vener, lærarar, studentar, terapeutar, pasientar og som likeverdige musikarar. Dei går ut og inn av tida; kjenner på det som var, det som er og det som kan komme. Rammene er både tydelege og utydelege når desse fem musikkterapeutane med utgangspunkt i livets sirkel møtast i songsirklar. I filmen fortel Endre og Grete, med kvar sine sterke historier, kva musikk betyr for dei i rehabiliteringsfasa. Det er musikalsk samspel og Endre og Grete har kvar sine intimkonsertar på klinikken. Presentasjonen utforskar møta og prosessen kring filmskapinga, og avsluttast med vising av filmresultatet.

Referansar

- Furu, E. (2008). Musikk i alsasiske identitetskonstruksjoner (p. IV, 110).
Ruud, E. (2013). *Musikk og identitet* (2. utg.). Universitetsforlaget.
Skarpeid, G. (2008). "Musikken - min venn": om unge jenter i psykisk helsevern sin daglige musikklytting. I E. Ruud & G. Trondalen (Red.), *Perspektiver på musikk og helse : 30 år med norsk musikkterapi*. Norges musikkhøgskole.
<http://hdl.handle.net/11250/172612>

Musikkterapi i pedagogiske kontekster – hva slags forskning trenger vi?

(I) Innspill

13.35-14.00, Spor 4: Auditorium 10

Foredragsholdere

Maren Metell, Griegakademiet, Universitetet i Bergen, maren.metell@uib.no

Karethe Stensæth, Noregs musikkhøgskole

Gunnfrid Fjelde, Madlamark skole

Kaja Elise Enge, Norsk forening for Musikkterapi

Sammendrag

Hva slags forskning innen musikkterapi i pedagogiske kontekster trenger vi fremover? Hvordan kan vi synliggjøre barns perspektiv i denne forskningen? Hva må vi gjøre for at flere forskningsmidler prioriteres til musikk og musikkterapi i barnehage og skole og fritidsarenaer? Med disse spørsmålene ønsker vi å fortsette dialogen som startet med Tidsskriftet Musikkterapi for litt over et år siden og som fortsatte med rundebord på Norsk musikkterapis konferanse i Trondheim i juni 2025. Denne gangen, på årets Polyfonkonferanse, vil vi ha fokus på forskning og utviklingsarbeid (FoU) av musikkterapi i pedagogiske kontekster. Et sentralt spørsmål nå blir: Hvordan kan vi stimulere og tilrettelegge for mer forskningsaktivitet i barn og unges oppvekst på tvers av institusjoner og landet? Som en innledning vil vi vise til noe av den forskningen som faktisk finnes og som vi kjenner til.

Vi ønsker alle deltakere velkommen for dialog og diskusjon!

Utvikling av musikkterapi som folkehelseiltak i Agder

(P) Presentasjon av praksiserfaringer

14.10-14.35, Spor 4: Auditorium 10

Foredragsholdere

Alexander Bjotveit, Abjotv@gmail.com

Are Stenfeldt-Nilsen

Sammendrag

Prosjektet «Musikkterapi og musikk for bedre folkehelse i Agder» utforsker hvordan musikkterapi kan utvikles som en kunnskapsbasert og bærekraftig del av psykisk helse- og rusarbeidet i kommuner, spesialisthelsetjeneste og i samfunnet generelt. Med utgangspunkt i tretrinnsmodellen i musikkterapi etableres et nytt tilbud i Arendal og omegn med musikk som verktøy for mestring, tilhørighet og fellesskap. Tilbudene spenner fra individuell terapi i spesialisthelsetjeneste, til gruppebasert arbeid i kommunens aktivitetstilbud, og åpne møteplasser i samarbeid med kultur og frivillig sektor. Brukermedvirkning og lokal forankring er sentrale verdier. Erfaringer fra feltet viser hvordan musikkterapeuter som jobber på tvers av nivåer bidrar til samhandling mellom tjenestene, støtter brukerne i sårbare overganger, og bidrar til å skape trygge, inkluderende møteplasser i lokalsamfunnet for bedre folkehelse og medborgerskap. Dette prosjektet gir konkrete svar på spørsmålet om hvordan vi kan jobbe på tvers for å realisere musikkens potensial som folkehelseressurs. Erfaringene fra prosjektets første fase presenteres med fokus på samhandlingspraksis, brukererfaringer og implikasjoner for videre tjenesteutvikling.

Referanser

- Skånland, M. S. (2022). Music therapy and social recovery in flexible assertive community treatment. *Nordic Journal of Music Therapy*, 32(4), 290–306. <https://doi.org/10.1080/08098131.2022.2116593>
- Stige, B., & Aarø, L. E. (2012). *Invitation to community music therapy*. New York, NY: Routledge.
- Wikne, V., Myrseth, H., & Tuastad, L. (2024). «Et friminutt i livet» — En studie om recovery gjennom musikalske fristeder. *Tidsskriftet Musikkterapi*, 47(2), 5–15. <https://doi.org/10.69625/318192.TKGJ1534>

Spor 5 – Møteplass

*Uformell samtale og diskusjon for dei som ønskjer
13.00-14.35, Spor 5: Fyrrommet*

13.00-13.25 Barn og unges oppvekst

Diskusjonsvert: Merete Holme (Noregs musikkhøgskole)

13.35-14.00 Psykisk helse- og rustenester

Diskusjonsvertar: Alexander Bjotveit (Bufetat) og Kristin Mjånes Myklebust (Helse Bergen)

14.10-14.35 Eldrehelse

Diskusjonsvert: Beatrix van Doorn (Noregs musikkhøgskole)